

Asia: VN/19773/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne määritelmistä (lääkemääräyslaki 3 §). Ovatko muutokset reseptikeskuksen ja valtakunnallisen lääkityslistan määritelmiin ymmärrettävät ja tarkoituksenmukaiset?

Kyllä ovat. Määritelmistä kuitenkin puuttuu hoitosuhteen määritelmä, eikä hoitosuhdetta ole määritelty missään muuallakaan terveydenhuollon lainsäädännössä. Myös itsehoitolääke olisi syytä määritellä.

2. Huomionne reseptikeskukseen ehdotetuista uusista tietosisällöistä. Ovatko uudet tietosisällöt tarpeellisia ja miten niitä tulisi priorisoida?

Uudet tietosisällöt ovat pääosin tarpeellisia ja perusteltuja. Tietosisältöjen prioriteettilistan kärjessä tulee olla valtakunnallinen lääkityslista. Laitoshoidon tilannetta koskevaa tietosisältöä tulee arvioida uudelleen ja täsmentää esimerkiksi laitoshoidon keston suhteen: onko tarkoituksenmukaista, että hyvin lyhyistä laitoshoitajaksoista tehdään merkinnät (esim. päivystyksellinen yhden-muutaman vrk:n mittainen hoito)?

3. Huomionne apteekin tiedonsaantioikeudesta (lääkemääräyslaki 11 §). Jos apteekin tiedonsaantioikeutta valtakunnallisen lääkityslistan tiedoista tulisi mielestänne muuttaa, miten sitä tulisi muuttaa?

Ei tule muuttaa. Apteekilla tulee olla laaja tiedonsaantioikeus.

4. Huomionne ehdotetuista muutoksista lääkemääräyslain 13 §:n 1 ja 2 momentteihin.

Mikäli potilas käyttää kielto-oikeuttaan, tulee kielto-oikeuden käyttämisestä näkyä selvä merkintä sille, joka tarkastelee reseptikeskuksen tietoja. Potilaan kielto-oikeutta tulisi rajata lisää siten, että lääkkeen määrääjällä olisi oikeus tarkastella kaikkia tietoja. Kielto-oikeuden käyttö aiheuttaa merkittäviä riskejä turvalliselle lääkehoidolle, ja lääkäri on aina viime kädessä vastuussa kokonaislääkityksestä lääkettä määrätessään.

5. Huomionne poikkeuksista potilaan kielto-oikeuteen (lääkemääräyslaki 13 § 3 mom.). Ovatko ehdotetut kaksi uutta poikkeusta potilaan oikeuteen tietojensa luovuttamisen kieltämisessä perusteltavissa?

Hoitosuhde ja sen jatkuminen on määriteltävä tarkkaan, muutoin ehdotetusta 5a)-kohdasta tulee mahdoton soveltaa yhdenmukaisesti kaikkialla.

6. Huomionne lääkesopimusten hallinnan ylläpidon siirrosta (lääkelaki 55 b §) Lääkesopimusten hallinnan ylläpidon siirtoa esitetään Suomen Apteekkariliitolta Kelan Kanta-palveluihin. Mitä hallinnan siirrossa tulisi ottaa huomioon ja miten sen tulisi käytännössä tapahtua?

Esitetyt muutokset ovat kannatettavia. Apteekkisopimusten siirrossa olisi oltava riittävän pitkä siirtymäaika (vähintään 6 kk). Siirron tekniseen toteutukseen ja yhteensopivuuteen potilastietojärjestelmien kanssa on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ennen siirtoa tulee järjestää kattava koulutus asianosaisille.

7. Muut huomionne apteekkisopimuksenmenettelyn muuttamisesta lääkesopimukseksi.

-

8. Huomionne potilaskohtaisia erityislupia koskevasta lääkemääräysten laatimistavan muutoksesta sähköiseksi (lääkemääräyslaki 5 § 2 mom.).

Hyvinvointialue pitää esitettyä muutosta kannatettavana. Muutoksen tekninen toteutus tulee valmistella huolella.

9. Huomionne sosiaalihuollon palvelunantajien tiedonsaantioikeudesta Kanta-lääkityslistan tietoihin (asiakastietolaki 102 § 1 mom.).

Hyvinvointialue pitää kannatettavana sosiaalihuollon palvelunantajien pääsyn laajentamista lääkityslistan tietoihin. Esitys parantaa lääkitysturvallisuutta erityisesti sosiaalihuollon palveluasumisessa, jonka asukkailla on varsin yleisesti useita lääkkeitä käytössään, eikä kyseisissä yksiköissä välttämättä työskentele vakituisesti terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Ehdotetun muutoksen suhdetta asiakastietolain tiedonsaantioikeuteen tulee tarkastella.

10. Vapaamuotoiset lausumat hallituksen esityksen luonnoksesta.

Jatkuvien laajojen lääkkeiden toimituskatkosten vuoksi apteekeilla tulisi olla oikeus toimittaa samaa lääkeainetta sisältävä lääkettä eri määrissä tai pakkauskooissa, jotta joka kerta lääkärin ei tarvitse kirjoittaa uutta reseptiä. Esim. parasetamoli 1 g 30 kpl sijaan apteekki voisi toimittaa parasetamoli 500mg 2x1 60 kpl.

Viestin välitys apteekein ja hoitavan lääkärin välillä tulisi varmistaa huolellisesti. Tällä hetkellä apteekein laittamat viestit näkyvät Lifecare-sairauskertomusjärjestelmässä vasta reseptin uusinnan loppuvaiheessa. Viesti tulisi tulla näkyviin heti, kun uusittavaa reseptiä aletaan käsitellä. Ehdotus apteekkisopimuksen muuttamisesta on järkevä.

Esitetyt muutokset tuovat merkittäviä kustannuksia hyvinvointialueille (tietojärjestelmien muutokset, henkilöstön koulutus), ja nämä on huomioitava täysimääräisinä hyvinvointialueiden rahoituksessa.

11. Huomionne tämän hallituksen esityksen luonnoksen suhteesta EHDS-asetuksen kansallista täytäntöönpanoa koskevaan hallituksen esityksen luonnokseen (VN/22944/2024). ([Lausunto - Lausuntopalvelu](#))

-

Kemppainen Sari
Keski-Suomen hyvinvointialue